

A KATEGOORIA NING A1 JA A2 ALAMKATEGOORIA MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE TÄIENDUSÕPPE ÕPPEKAVA

Kinnitatud
02.03.2015.a.

Õppeasutus: Arhimäe Liikluskool OÜ; registrikood 11978625

1. Õppekava eesmärk on:

1.1 anda õpilasele vajaminevad teadmised ja oskused ning hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt A kategooria, A1 ja A2 alamkategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

1.2 luua eeldused vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks ning juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujundamiseks.

2. Sissejuhatus

2.1 Õppekavaga püstitatakse A kategooria, A1 ja A2 alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamise eesmärgid.

2.2 Õppekavaga määratakse A kategooria, A1 ja A2 alamkategooria mootorsõiduki juhi ettevalmistamiseks vajalikud õppeained, nende mahud ja õpiväljundid.

2.3 Täiendusõppe koolituskursusele võetakse õppima:

1. A kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotleb isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes omab mistahes kategooria sõiduki juhtimisõigust ning kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 24 aastane või 20 aastane isik, kellel on olnud A2 alamkategooria mootorsõiduki juhtimisõigus vähemalt 2 aastat.

2. A1 alamkategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotleb isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes omab mistahes kategooria sõiduki juhtimisõigust ning kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 16 aastane.

3. A2 alamkategooria mootorsõiduki juhtimisõigust taotleb isik, kelle alaline elukoht on Eestis ja kes omab mistahes kategooria sõiduki juhtimisõigust ning kes on õppetöö alustamise ajaks vähemalt 18 aastane.

2.4 Õppekava koostamisel on aluseks võetud Majandus- ja kommunikatsiooniministri 27.06.2011. a määrus nr 60 "Mootorrattajuhi ettevalmistamise tingimused ja kord ning mootorrattajuhi ettevalmistamise õppekavad" Lisa 12 (kehtestatud majandus- ja taristuministri 06.11.2014. a määrusega nr 94)

3. Õpetamise korralduslikud alused

3.1 Juhi ettevalmistamine toimub täiendusõppe korras liiklusteooria õppe ja sõiduõppe vormis vastavalt Arbimäe Liikluskooli õppekavale.

3.2 Auditoorse teooriatunni kestus on 45 minutit.

3.3 Sõiduõppe tunni kestus on 45 minutit. Õppekavakohaste sõidutundide viimasel sõidutunnil „Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal“ toimub eelnevate teemade alusel iseseisev mootorratta juhtimine, õpetaja hinnangu andmine riigieksami valmisolekuks ja sõidu analüüs.

3.4 Teoorialoengud viiakse läbi auditoorse õppe vormis.

3.5 A kategooria, A1 ja A2 alamkategooria koolitus on üles ehitatud teemapõhiselt. Iga järgneva teema läbimise eelduseks on eelneva teema positiivne sooritus.

3.6 Auditoorse õppetöö vähimad õppetundide mahud on toodud Arbimäe Liikluskool OÜ õppekava õppetööd kirjeldavas tabelis ja ainekaartides.

3.7 Koolitaja kasutab täiendavalt auditoorsele õppele õpitulemuste parimaks saavutamiseks iseseisvat õpet.

4. Tegevused ja meetodid õpiväljundite saavutamiseks

4.1 Õpetaja tutvustab õpilastele teoorialoengus aine lühikirjelduses toodud ja selle seotust õigusaktidega. Õpetaja selgitab konspekterimise vajalikkust.

4.2 Aine esitletakse MS Powerpoint formaadis. Näitlikustamiseks kasutatakse pilte, skeeme, videoklippe jm. Aine õpiväljundite saavutamiseks kasutatakse teooriatundides arutelusid ja grupitööd.

4.3 Teooria tundides õpitud kontrollitakse suulise vestlusega, liiklustestide lahendamise ja tekkinud vigade analüüsimisega. Toimub järeleaitamine õpilastele, kelle õpiväljundid vajavad täiendamist.

4.4 Sõiduõppel harjutatakse sõidutunni ainekaardi lühikirjelduses toodud, andes õpilasele tagasisidet vastavalt Arbimäe Liikluskool OÜ õppekavas toodud kriteeriumitele.

4.5 Õpilast suunatakse võtma vastutust oma õpingute eest. Õpetaja suunamisel jõuab õpilane ise õigete otsuste ja järeldusteni.

4.6 Õpilast suunatakse leidma lahendusi, kuidas ainega seotud õpiväljundeid paremini saavutada. Õpetaja annab suunavaid küsimusi õigete otsuste ja järeldusteni jõudmiseks.

5. Õpilasele tagasiside andmine

5.1 Õpilase ettevalmistuse taseme mitterahuldavate tulemuste korral peab koolitaja andma õpilasele õppeprotsessi käigus tagasisidet ja konsultatsioone, tagamaks juhile vajalike teadmiste ja oskuste omandamise.

6. Hindamismeetodid (õpiväljundite saavutamise kontrollimine)

6.1 Hindamine teooriaõppes:

- a) Suuline küsitlus teoorialoengutes
- b) Keerukate liiklussituatsioonide lahendamine
- c) Teooriakursuse lõppedes kooli teooriaeksam
- d) Õpilasele parema tagasiside andmise eesmärgil õppimistasemest võib õpetaja hindamise käigus kasutada väljendeid „halb“, „kasin“, „rahuldav“, „hea“, „väga hea“.

6.2 Hindamine sõiduõppes:

- a) sõidutunni lõppedes toimub õpilase hinnang sooritusele, õpilase ja õpetaja ühishinnang õpilase sõiduuskuste kohta
- b) sõiduõppe lõppedes hinnatakse õpilase käitumist liikluses (paindlikkust ja kaasliiklejatega arvestamist), oskust juhtida sõidukit iseseisvalt ja ohutult erineva liiklustihedusega asula- ja asulavälistel teedel ning tingimustes.
- c) Õpilasele parema tagasiside andmise eesmärgil õppimistasemest võib õpetaja hindamise käigus kasutada väljendeid „halb“, „kasin“, „rahuldav“, „hea“, „väga hea“.

7. Hindamiskriteeriumid

7.1 Auditoorse teooriaõppe lõpus sooritatakse teooriaeksam. 90 küsimusest peab olema õigesti vastatud 85 küsimusele.

7.2.Sõiduõppe:

- a) õpetaja ja õpilase hinnangud õpilase sõidutunniga seonduva aine õpiväljundite saavutamisel peaksid langema võimalikult palju kokku
- b) õpetaja positiivse hinnangu korral vastavalt õpilase ettevalmistuse tasemele, lubab õpetaja õpilase sõiduõppele teeliikluses, tehes märke õpingukaardile
- c) õpilane peab oskama sõita iseseisvalt tasemel, mis võimaldavad tal jätkata sõidu õppimist järgnevate teemade raames
- d) sõiduõppe käigus peab õpilane teadma liiklusreegleid, oskama valitseda mootorratast, oskama teha optimaalseid otsuseid, oskama näha ja ennetada ohte ja oskama tegutseda riske vältivalt
- e) õpetaja annab sõidutunni kohta õpilasele tagasisidet, kas õpilane oskab liikluses käituda vastutustundlikult, ohutult, teisi liiklejaid arvestavalt ja keskkonda säästvalt
- f) iga sõidutunni lõpus teeb õpetaja sõidukaardile märke sooritatud/mittesooritatud. Mittesoorituse korral teeb õpetaja märke kaardile „korrata“ ja õpilane kordab ainet kuni soorituseni. Õpilasele parema tagasiside andmise eesmärgil võib õpetaja täiendavalt kasutada taseme hindamisel väljendeid „halb“, „kasin“, „rahuldav“, „hea“, „väga hea“.

8. Õppeainete mahud

8.1 Õppeainete mahud auditoorsel õppel on toodud käesoleva õppekava tabelites. Järeleaitamisetunnid on õppekava välised tunnid. Õpetaja võib anda õpilasele kodutööd õpiväljundi paremaks saavutamiseks.

9. Kohustuslik kirjandus

Liiklusseadus 2011, Liikluskindlustuse seadus 2014, Liiklusalased testid.

10. Iseseisev töö

- a.) Liiklusalase seadusandluse läbitöötamine
- b.) Liiklustestide lahendamine

11. A kategooria, A1 ja A2 alamkategooria mootorsõiduki juhi koolituse ainekaardid

11.1 Teoriaõpe

T 1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest
Teoriaõppe maht	15 min.
Aine läbimise eeltingimused	Ei ole
Aine lühikirjeldus	Antakse ülevaade juhiloa saamise tingimustest ja korrast, juhikoolituse eesmärkidest ja koolitaja õppekavast, õppetöö korraldusest ja õppetööd reguleerivatest dokumentidest. Koolitusele seatakse ühised eesmärgid.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused ülevaate saamiseks juhiloa saamise tingimustest ja korrast, õppetöö korraldusest, sisust ja mahust. Luua eeldused eesmärkide ühtlustamiseks ja saavutamiseks, kus juhi ettevalmistamise määruuses seatud juhi koolituse eesmärgid ja õpilase juhilubade saamisega ning juhi koolitusega seotud eesmärgid langeksid võimalikult palju kokku.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab juhiloa saamise tingimusi ja korda; ☐ teab õppetöö korraldust; ☐ teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente; ☐ on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruuses seatud juhi koolituse eesmärgid
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Ei ole

T 2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Teoriaõppe maht	15 min.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest".
Aine lühikirjeldus	Lisaks kohustuslikele teooriatundidele ja sõidutundidele on kursuse raames palju iseseisvat tööd. Aine raames täpsustatakse iseseisva töö sisu ja mahtu. Õpilasel aidatakse koostada individuaalset õppeplaani – õppetöö ajaline jaotus, iseseisev töö, õppimine juhendajaga jms. Rõhutatakse õpilase aktiivset rolli õppetöös ja vajadust võtta vastutus oma õppimise eest.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused vastutuse võtmiseks oma õppimise eest ja aidata õpilasel koostada individuaalne õppeplan
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ on valmis vastutama oma õppimise eest; ☐ on koostanud individuaalse õppeplaani; ☐ teab kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab
Iseseisva töö sisu	Õpilane koostab individuaalse õppeplaani.
Kohustuslik kirjandus	Konspekt

T 3	Mootorratta turvalisus
Teoriaõppe maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe moodul 1 ained "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ning "Iseseisvaks õppimiseks juhendamine".
Aine lühikirjeldus	Mootorrataste tootjad pööravad järjest suuremat rõhku mootorrataste turvalisusele. Tehnikasaavutusi saavad juht ja sõitjad enda ohutuse suurendamiseks kasutada teades mootorrattal oleva turvavarustuse tööpõhimõtet ning kuidas turvavarustust õigesti kasutada.
Aine üldeesmärgid	Lua eeldused mootorratta turvavarustuse õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste ja oskuste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks kasutada turvavarustust.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ mõistab mootorratta kasutaja juhendiga tutvumise olulisust; ☐ teab peamisi tänapäeva mootorratastel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine); ☐ teab mootorratta tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid; ☐ teab nõudeid sõitjate ja veoste veole ja turvavarustuse kasutamisele; ☐ teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on enam motiveeritud turvavarustust kasutama; ☐ teab mootorrattale istumise ja mahatulekuga seotud ettevaatusabinõusid; ☐ teab mootorratta erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid; ☐ teab nõudeid kasutatava mootorratta tehnoseisundile; ☐ teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mootorratta kasutamisel; ☐ teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mootorratta juhitavusele.
Isesisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 2, § 15 – 17, § 100 lg 5 – 7, § 109, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides. Vaadata läbi ja õppida juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateatetahvlid, tunnusmärgid (LS § 6 lg 6), lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 4	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites
Teoriaõppe maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja teema 3.
Aine lühikirjeldus	Üheks ohutu liiklemise eelduseks on valida teel otse sõites ja manöövri sooritamisel õige asukoht. Omandatakse mootorrattaga sõidu alustamise ja

	mootorratta asukoha valikuga seonduvad reeglid. Arutletakse, kuidas tagada sõidu alustamisel ohutus, milliseid ettevalmistusi tuleb sõiduks teha, kuidas saab juht õige paiknemisega teel riske vältida. Analüüsitakse mootorratta asukohaga sõites seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorrattaga sõitmisel õige asukoha valikuks vajalike teadmiste kujunemiseks ja motivatsiooni suurenemiseks sõidu planeerimisega riske vältida ning keskkonda säästa.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab, kuidas mootorrattaga ohutult sõitu alustada; ☐ teab mootorratta asukoha valikuga seotud reegleid; ☐ teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil; ☐ on rohkem motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 50, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 5	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis
Teoriaõppe maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja teema 4.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seonduvad reeglid. Analüüsitakse asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimiseks ja ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused motivatsiooni suurenemiseks järgida ka asulavälisel teel ja kiirteel sõites sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoida ohutut piki- ja külgvahet.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab mootorratta juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes mootorratta juhtimisega asulas; ☐ omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; ☐ on rohkem motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel mootorrattast juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 87, jaod 2 – 4, 7, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid, konspekt

T 6	Grupis sõit
Teoriaõppe maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja teema 5.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mootorrattaga grupis sõitmise seonduvad reeglid. Analüüsitakse mootorrattaga grupis sõitmise seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas oleks saanud neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorrattaga grupis sõitmisel ohtude vältimiseks vajalike teadmiste kujunemiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate rataste asukoht teel) lähtuvalt grupi suuruselt, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, ratta iseärasusest, juhi kogemusest jms; ☐ mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus; ☐ teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooni seadmete kasutamine); ☐ mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 7	Mootorratta peatamine ja sõidu lõpetamine
Teoriaõppe maht	1 tund
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teoriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja teema 6.
Aine lühikirjeldus	Peatamine ja parkimine ning hädapeatamine peavad toimuma selliselt, et muud liiklust ei takistata. Omandatakse mootorratta peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud reeglid. Lahendatakse mootorratta peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud probleemülesandeid. Analüüsitakse mootorratta peatumise ja parkimise ning hädapeatumisega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorratta peatumiseks ja parkimiseks ning hädapeatamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks peatumise ja parkimisega ning hädapeatumisega seotud reeglite järgimiseks.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi; ☐ oskab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega reegleid rakendada probleemülesande lahendamisel; ☐ teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).

Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 56-58, LS § 35-38, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 8	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Teoriaõppe maht	2 tundi
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja teema 7.
Aine lühikirjeldus	Omandatakse mootorratta möödasõidu, möödumisega ning ümberpõikega seotud reeglid. Arutletakse selle üle, milliseid ohte võib mootorrattaga möödasõidul ette tulla ja kuidas neid ohte vältida. Analüüsitakse mootorratta möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud liiklusõnnetuste tekke põhjuseid ja kuidas neid oleks saanud ära hoida.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorratta ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike teadmiste kujunemiseks ning motivatsiooni suurendamiseks kaaluda hoolega möödasõiduvajadust.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ teab mootorrattaga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mootorratta tüübist tulenev jms); ☐ mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekatemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 35-38, LS § 61-68, 84, 89, lahendada kodus temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

T 9	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Teoriaõppe maht	1 tund ja 15 min.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja teema 8.
Aine lühikirjeldus	Rasketes tee- ja ilmastikuolud põhjustavad tee ja mootorratta rehvi vahelise haardumise või nähtavuse halvenemise. Kuidas sellistes rasketes oludes ohutult mootorrattast juhtida? Selleks, et juht saaks sõita ohutult (suudaks säilitada tee ja rehvi vahelise haardumise, oskaks valida oludele vastava sõidukiiruse ja õige pikivahe), peab ta arvestama asjaoluga, et mootorrattale mõjuvad jõud, mis võivad töötada vastupidiselt juhi soovile. Mõistes mootorrattale mõjuvaid jõude ja kuidas juht oma käitumisega saab neid jõudusid muuta, saab sõites neid arvestada. Arutletakse järgmistel teemadel: peatamisteed = reageerimisteed + pidurdusteed; reageerimisaeg, pidurdusteedonna sõltuvust sõidukiirusest, haardumisest ja massist,

	tsentrifugaaljõud, inerts, kineetiline energia, jääkkiirus, kokkupõrkel vallanduvad jõud jms; nähtavusele vastava sõidukiiruse valimine, mis võimaldab mootorratta peatada nähtavuse piires.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmiseks vajalike teadmiste kujunemiseks. Luua eeldused rasketes tee- ja ilmastikuoludes sõitmisega seotud ohtude mõistmiseks ja teadmiste kujunemiseks kuidas neid ohte vältida. Luua eeldused tulede õigeks kasutamiseks vajalike teadmiste kujunemiseks ja mõistmaks pimedal ajal sõitmisega seonduvaid ohte ning kuidas juht saab neid ohte oma käitumisega vältida.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ teab mootorrattale mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; ☐ teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mootorratta juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida; ☐ teab kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; ☐ mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; ☐ omab suuremat motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuuna; ☐ saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest, ohtudest.
Iseseisva töö sisu	Vaadata läbi LS § 56-58,61-68, LS 7 jagu lahendada temaatilisi küsimusi liiklustestides, lugeda konspekti, valmistada teooriaeksamiks
Kohustuslik kirjandus	Liiklusseadus, Liikluskindlustuse seadus, Liiklustestid

11.2 Sõiduõpe

S 1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Sõiduõppe maht	Vähemalt 1 tund, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest"
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi, kus muud liiklust ei häirita ega ohustata, näiteks muuks liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul. Omandatakse sõiduks valmistumiseks vajalikud oskused – juhi tööasendi reguleerimine, oskus aidata sõitjatel turvavarustus kinnitada, oskus kontrollida mootorratta vastavust tehnonõuetele, oskus aru saada, millal mootorratta kasutamine on ohtlik.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused motivatsiooni suurendamiseks kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab teostada mootorratta sõidueelset kontrolli, kasutades näiteks mootorratta käsiraamatut; ☐ oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; ☐ oskab ise kasutada mootorratta turvavarustust ja aidata kaassõitjatel kinnitada turvavarustust; selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; ☐ oskab kasutada mootorrattale paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; ☐ teab juhi valest tööasendist ja turvavarustuse valest kasutamisest tulenevaid ohte; ☐ on rohkem motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine

S 2	Mootorratta käsitlemine
Sõiduõppe maht	Vähemalt 2 tundi, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus".
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi liikluseks suletud alal, õppesõiduväljakul. Harjutatakse mootori käivitamist, mootorratta juhtimisseadmete käsitlemist, manööverdämist, märgu andmist, sujuvat liikumist, sõidu lõpetamist, pidurdämist jms. Harjutämist jätkatakse kuni saavutatakse ohutu ja keskkonda säästev mootorratta käsitlemise vilumus tasemel, mis on vajalik sõidu õpingute alustämiseks vähese liiklusega teel.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva mootorratta käsitlemisoskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkämiseks vähese liiklusega teedel. Õpilane

	oskab paigalt võtta, mootorratast sujuvalt ja äkkpidurdamisega peatada ning sõidurada vahetada.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> ☐ oskab käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiqlusega teedel;
	☐ teab mootorratta vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale;
	☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, mootorratta käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
	☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta käsitlemisega ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
	☐ on motiveeritud mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt käsitlema.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liikluseaduse lugemine

S 3	Mootorratta juhtimine vähese liiqlusega teedel
Sõiduõppe maht	Vähemalt 2 tundi, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus" ja „Mootorratta käsitlemine“
Aine lühikirjeldus	Viimistletakse mootorratta ohutu ja keskkonda säästva käsitlemise vilumust tasemeni, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Harjutatakse liiqluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regiooniriipärale: tähelepanu suunamist liiqluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivrite sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liiqluses osalemise seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused liiqluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides. Luuakse eeldused valmiduse kujunemiseks võtta juhina vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest. Luuakse eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, vähese liiqlusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> ☐ oskab käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
	☐ omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiqlusega teel;

	☐ oskab peatuda ja parkida teel; ☐ teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; ☐ mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; ☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine

S 4	Mootorratta juhtimine erinevates liiklusi- situatsioonides
Sõiduõppe maht	Vähemalt 3 tundi, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus", „Mootorratta käsitlemine“ ja „Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel“
Aine lühikirjeldus	Koolitus viiakse läbi keerulisema ja tihedama liiklusega teedel. Harjutatakse liikluses osalemiseks vajalikke oskusi vastavalt regioonide eripärale: tähelepanu suunamist liikluses olulisele, ohutu liiklemise põhimõtete kohaldamist, teiste liiklejatega arvestamist, õige asukoha valikut teel; teede lõikumisaladele, teega külgnevatele aladele, raudteeülesõidukohale lähenemist ja nende ületamist; sõidujärjekorra reeglite kohaldamist; peatumist ja parkimist, manöövrivate sooritamist jms. Juhitakse tähelepanu liikluses osalemise seotud ohtudele ja nende vältimise võimalustele.
Aine üldeesmärgid	Luuakse eeldused keerulisema ja tihedama liiklusega teedel liiklemiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise ees. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks erinevates liiklusi- ja liiklusi- olukordades osalemise seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: ☐ oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teedel käsitada mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt; ☐ omab erinevates liiklusi- ja liiklusi- olukordades toimimiseks vajalikke oskusi teel; ☐ teab sõiduga seotud ohte erineva liiklusega teedel ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; ☐ mõistab, et juhil kui suurema ohu allika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest; ☐ tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud

	<p>mootorratta juhtimisega erineva liiclusega teedel ning oskab oma käitumises nendega arvestada;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ kohanema liikluses toimuvate muutustega; ☐ on võimeline hindama võimaliku liiklusohtrliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; ☐ on võimeline liiklusoludega arvestades mootorrattast juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine, töö ringristmike skeemidega

S 5	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Sõiduõppe maht	Vähemalt 1 tundi, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus", „Mootorratta käsitsemise“, „Mootorratta juhtimine vähese liiclusega teedel" ja „Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides“
Aine lühikirjeldus	Aine raames läbiviidavas sõidutunnis rakendatakse teooriaõppes omandatud teadmisi pärisuunas ja vastassuunas möödasõidu, möödumise ja võimalusel ka ümberpõike kohta – mootorrattaga ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu hindamine, käitumine möödasõitja ja möödasõidetava rollis, ohu ilmnemisel möödasõidu katkestamine jms.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused mootorrattaga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks vajalike oskuste kujunemiseks. Suurendada järjest rohkem õpilase vastutust oma õppimise eest. Luua eeldused realistliku arusaama kujunemiseks isiklikest, möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; ☐ mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; ☐ oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuuna vööndi kaudu; ☐ oskab käituda möödasõidetava rollis; ☐ omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise, ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine

S 6	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal
Sõiduõppe maht	Vähemalt 1 tund, kuid mitte vähem kui on vaja aine õpiväljundite saavutamiseks.
Aine läbimise eeltingimused	Läbitud teooriaõppe õppeaine "Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest" ja sõiduõppe õppeaine "Juhi tööasend ja turvavarustus", „Mootorratta

	käsitsemise", „Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel", „Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides“ ja „Möödasõit, möödumine ja ümberpõige“
Aine lühikirjeldus	Õpilane planeerib sõidu punktist A punkti B ja sõidab sihtpunkti plaani kohaselt. Sõitu planeerides kasutatakse navigeerimisseadet või kaarti. Planeeritud teekonnal sõites on oluline pöörata tähelepanu sõiduraja valikule riski vältimise eesmärgil ja harjutada sõitu juhatusmärkide järgi.
Aine üldeesmärgid	Luu eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none"> ☐ oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita; ☐ mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; ☐ on rohkem motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima; ☐ sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus, halb nägemine.
Iseseisva töö sisu	Konspekti lugemine, Liiklusseaduse lugemine, kodutöö ringristmike skeemidega

A kategooria, A1 ja A2 alamkategooria mootorsõiduki juhi teooriaõppe õppekava tabel

Teema number	Teema nimi	Minimaalne teooriatundide arv
T1	Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest	15 min
T2	Iseseisvaks õppimiseks juhendamine	15 min
T3	Mootorratta turvalisus	2 tundi
T4	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites	1 tund
T5	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis	1 tund
T6	Grupis sõit	1 tund
T7	Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine	1 tund
T8	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	2 tundi
T9	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	1 tund 15 min
	Minimaalne õppetundide arv	10 tundi
	Teooriaeksam	1 tund
	Minimaalne teooriatundide arv	11 tundi

A kategooria, A1 ja A2 alamkategooria mootorsõiduki juhi sõidutundide õppekava tabel

Teema number	Teema nimi	Minimaalne sõidutundide arv
S1	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
S2	Mootorratta käsitsemine	2
S3	Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel	2
S4	Mootorratta juhtimine erinevates liiklusesituatsioonides	3
S5	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1
S6	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal	1
	Minimaalne sõidutundide	10
Liiklusteooria- ja sõidueksam Maanteeametis		
Juhiloa saamine		